

(18150) 2018 “TÜRKÇE” VE “İNSAN HAKLARI, YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ” DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA DİJİTAL VATANDAŞLIK BECERİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

SERDAR AKBULUT¹, ALİ GERİŞ¹, HAMİDE KILIÇ¹

¹ MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

akbulutserdar@yandex.com

2018 yılında öğretim programları güncellenerek tüm programlarda ortak amaç, perspektif, değerler ve yetkinlikler bölümlerine yer verilmiştir. Bu sayede ayrı ayrı öğretim programları bütüncül bir yapıya kavuşturulmuştur. Bu yapı, hedeflenen ortak yetkinlikler ve değerler açısından farklı derslerin incelenmesine kolaylık sağlamaktadır. Öğretim programlarının çağa uygun yöntem ve bilgilerle şekillendirilmiş ve çağın becerilerini kazandıracak şekilde hazırlanmış olmaları gerekir. Bu açıdan, hayatın her alanında artan dijital teknoloji kullanımı ile birlikte karşımıza çıkan dijital vatandaşlık becerilerinin “Türkçe” dersinde dijital okuryazarlık, bilgi ve teknoloji okuryazarlığı, medya okuryazarlığı gibi başlıklarda işlenmesi; dijital hak ve sorumluluklar, dijital etik, dijital hukuk gibi başlıkların da “İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi” dersi kazanımları çerçevesinde işlenmesi öğrenciler açısından önem teşkil etmektedir. Dijital vatandaşlık becerilerine sahip sorumlu bireyler yetiştirmenin önemi kapsamında ele alınan bu çalışma ile 2018 “Türkçe” ve “İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi” Dersi Öğretim Programlarında dijital vatandaşlık becerileri açısından ne tür etkinliklere, önerilere yer verildiğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel bir çalışma olarak desenlenen çalışmada doküman incelemesi yoluyla elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın bulguları çalışmaya konu olan iki program çerçevesinde incelenip, analiz edilerek sunulacaktır. Programların dijital vatandaşlık becerileri açısından yeterlilik durumu, çalışma sonunda ortaya konmaya çalışılacaktır. Araştırmanın çıktılarının, konu ile ilgili yapılacak olan diğer çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Dijital Vatandaşlık, Öğretim Programları, Beceriler

(18206) TEK PARTİ DÖNEMİNDE TÜRKİYE’DE YURTTAŞLIK EĞİTİMİ

DOĞAN DUMAN¹, MUSTAFA DOĞDU²

¹ DEÜ BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ

² NAZİRE MERZECİ İLKOKULU

dogan.duman@deu.edu.tr

Yurttaşlık, kavram olarak ilk kez eski Yunan sitelerinde kullanılmakla birlikte, modern yurttaşlık kavramının ulus-devlet anlayışı ile birlikte ortaya çıktığına ilişkin genel bir yargı bulunmaktadır. Bu gelişmeye bağlı olarak “yurttaşlık eğitimi”nin de yine ulus-devlet olgusu ile birlikte siyasal yönetimlerin gündeminde yer almaya başladığı düşünülmektedir. Osmanlı Devleti çöküş sürecinde biraz da bir kurtuluş çaresi olarak “Osmanlılık projesini bir üst kimlik” olarak öne çıkarmıştı. Bu projenin temelinde milliyetçilik düşüncesini etkisizleştirmek ve farklı etnik toplulukları kaynaştıracak bir Osmanlı yurttaşlığı tasarısı bulunmaktaydı. Ulusal bağımsızlık savaşından sonra kurulan Cumhuriyetle birlikte ise yeni bir yurttaşlık anlayışı devreye girmiştir. Çünkü Cumhuriyet rejimini kuran lider kadronun amacı ulusal yapıya dayalı bir toplum ve devlet inşa etmektir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle siyasal ve hukuksal değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklikleri topluma benimsetmek ve yeni bir kültürel yapı oluşturmak için ise eğitimden geniş ölçüde yararlanılmıştır. Yeni rejime sadık ve onu koruyacak genç kuşaklar yetiştirmek amacı ile eğitim sistemi yeniden örgütlenmiştir. Eğitimin her kademesinde özellikle sosyal derslerden yararlanılarak etkili bir yurttaşlık eğitimi verilmeye çalışılmıştır. Bildiride ağırlıklı olarak, bu dönemde oluşturulan “Türk Tarih Tezi” ve Atatürk’ün de bazı bölümlerini yazdığı ve ders kitabı olarak da okutulan “Medeni Bilgiler” kitabı bağlamında tek parti dönemindeki yurttaşlık eğitimi ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler : Tek parti dönemi, yurttaşlık, eğitim.